

Projekt

UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ JELENIEJ GÓRY

z dnia 2021 r.

w sprawie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277, z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok zwany dalej Programem, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Zobowiązuje się Prezydenta Miasta Jeleniej Góry do przedłożenia Radzie Miejskiej sprawozdania z wykonania Programu do dnia 31 marca 2022 roku.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Jeleniej Góry.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2021 roku.

L.p.	Zakres kompetencji	Uwagi/Opinia	Data i podpis
1.	Przygotował – (Imię i nazwisko)		
2.	Przegląd - Naczelnik lub osoba upoważniona		
3.	Przegląd - Dyrektor Departamentu lub osoba upoważniona		
4.	Opinia - Radca Prawny		
5.	Przegląd - Sekretarz Miasta lub osoba upoważniona		
6.	Przegląd/Opinia - Skarbnik Miasta lub osoba upoważniona		

Załącznik
do uchwały nr
Rady Miejskiej Jeleniej Góry
z dnia

**MIEJSKI PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
NA 2021 ROK**

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	3
I. DIAGNOZA	3
1. Sytuacja demograficzna Miasta Jelenia Góra	3
2. Sprzedaż napojów alkoholowych w Mieście Jelenia Góra	4
3. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jeleniej Górze	5
4. Poradnie uzależnień w Mieście Jelenia Góra	5
5. Komenda Miejska Policji w Jeleniej Górze	6
6. Straż Miejska w Jeleniej Górze	7
7. Edukacja w Mieście Jelenia Góra	8
8. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jeleniej Górze	8
II. CELE I DZIAŁANIA	9
1. Cele Programu	9
2. Działania profilaktyczne planowane w ramach Programu	10
III. PODMIOTY ZAJMUJĄCE SIĘ PROFILAKTYKĄ	
I ROZWIĄZYWANIEM PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	10
IV. ZADANIA DO REALIZACJI W RAMACH PROGRAMU	11
V. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA, SPOSÓB MONITOROWANIA	
I WSKAŹNIKI PROGRAMU	14
1. Finansowanie Programu	14
2. Monitorowanie Programu	15
3. Wskaźniki realizacji Programu	16
VI. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW MIEJSKIEJ KOMISJI	
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	16

WPROWADZENIE

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021, zwany dalej Programem, określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu. Program przedstawia do realizacji zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i jest kontynuacją programów z lat ubiegłych.

Zgodnie z cytowaną wyżej ustawą zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wykonuje się poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu, działalność wychowawczą i informacyjną, ograniczenie dostępności alkoholu, leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu, zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

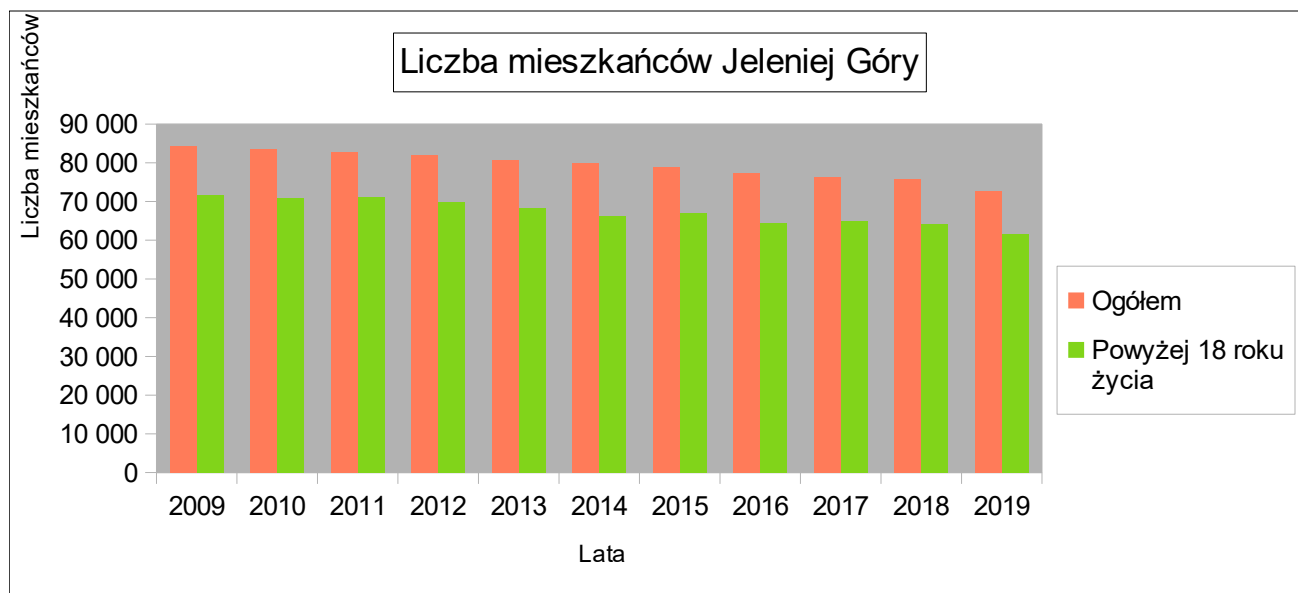
Program adresowany jest do wszystkich grup społecznych w jakikolwiek sposób związanych z problemem alkoholowym, bądź zagrożonych prawdopodobieństwem jego wystąpienia.

I. DIAGNOZA

1. Sytuacja demograficzna Miasta Jelenia Góra

Liczba mieszkańców Jeleniej Góry (ilość osób zameldowanych na pobyt czasowy i stały – stan na dzień 31.12.2019r.) wynosiła w 2019 roku 74 835 z tego powyżej 18 roku życia 63 734.

Tabela nr 1. Liczba mieszkańców Jeleniej Góry w latach 2009-2019

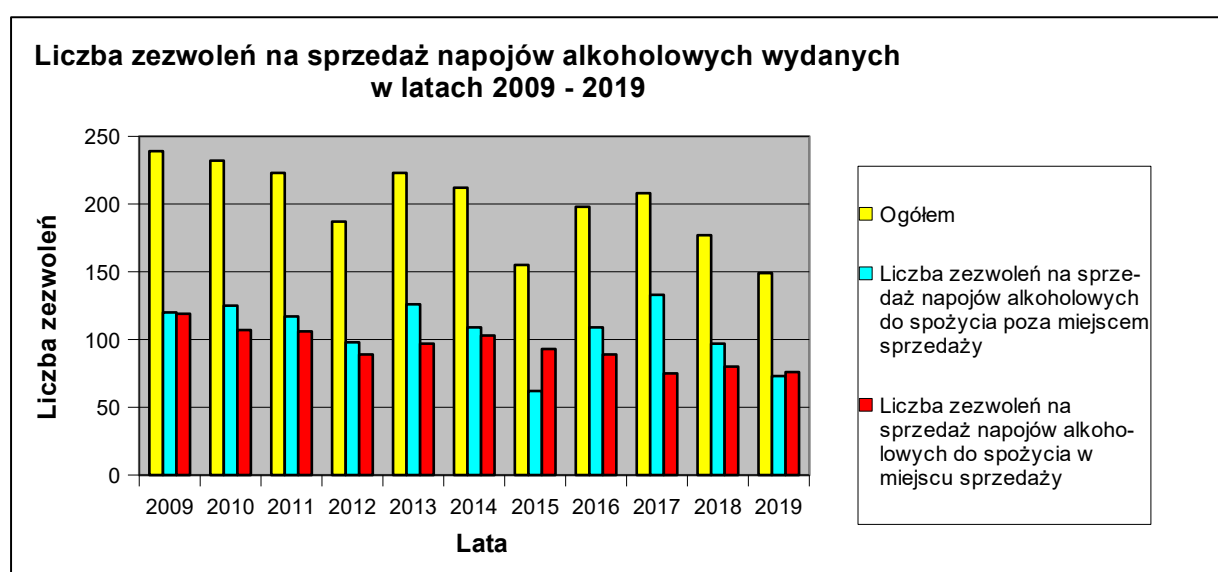
źródło: dane Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pozyskane z Wydziału Obsługi Klienta Urzędu Miasta Jelenia Góra

2. Sprzedaż napojów alkoholowych w Mieście Jelenia Góra

W 2019 roku wydano 149 zezwoleń, w tym dla placówek handlowych 73, dla zakładów gastronomicznych 76. W 2019 roku wydano 1 zezwolenie przedsiębiorcy, którego działalność polega na organizacji przyjęć oraz 47 jednorazowych zezwoleń na sprzedaż alkoholu podczas imprez organizowanych na terenie Miasta, w tym 1 zezwolenie jednorazowe dla jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej.

W 2019 roku Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zaopiniowała 74 wnioski od przedsiębiorców w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Tabela nr 2. Liczba zezwoleń wydanych na sprzedaż napojów alkoholowych w latach 2009-2019

źródło: dane Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

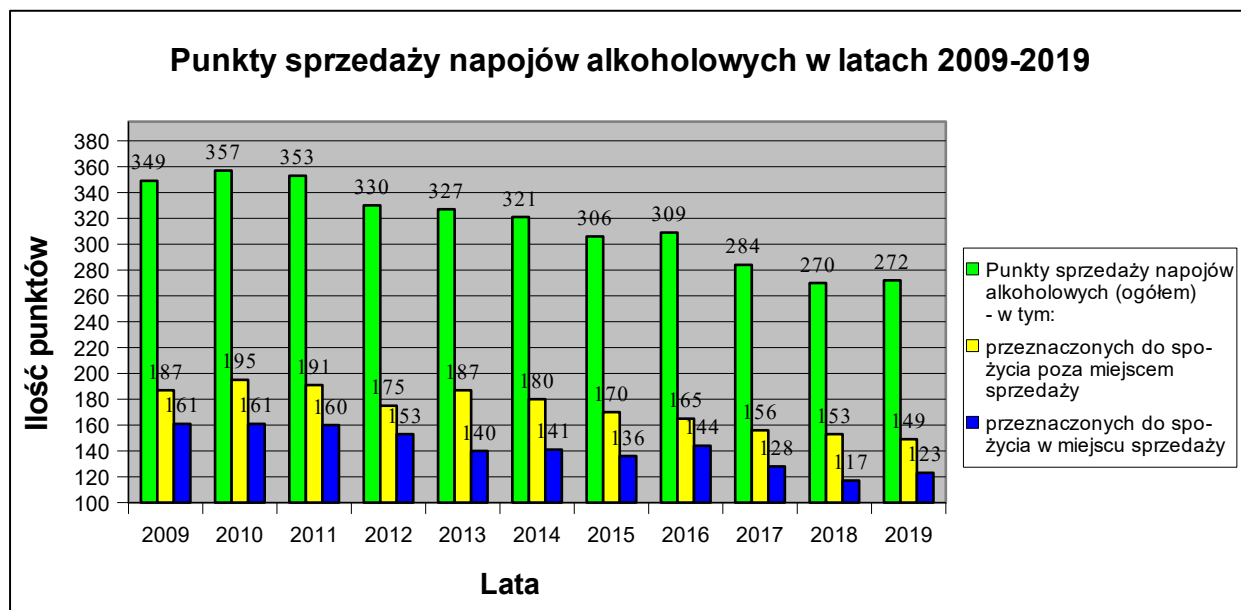
Ogółem w 2019 roku na sprzedaż napojów alkoholowych wydano 703 zezwolenia w tym 418 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i 285 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

Ponadto w okresie sprawozdawczym nie wydano żadnej decyzji o cofnięciu zezwolenia oraz wydano 39 decyzji stwierdzających wygaszenie ze względu na:

- likwidację punktu sprzedaży alkoholu – 32,
- niezłożenie oświadczenia i wniesienia opłaty – 4,
- zmianę składu wspólników spółki cywilnej – 3.

Ilość i strukturę punktów zajmujących się sprzedażą alkoholu do spożycia na miejscu i na wynos na przestrzeni lat 2009-2019 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 3. Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Mieście Jelenia Góra w latach 2009-2019

Źródło: dane Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

3. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W 2019 roku do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęły 74 wnioski w sprawie wszczęcia procedury zobowiązania do leczenia, z tego:

- 1) członkowie rodzin - 29 wniosków,
- 2) funkcjonariusze Komisariatów Policji w Jeleniej Górze - 21 wniosków,
- 3) pracownicy Działu Interwencji Kryzysowej Przeciwdziałania Przemocy i Uzależnieniom Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jeleniej Górze -12 wniosków,
- 4) Sędziowie Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze - 6 wniosków,
- 5) pracownicy socjalni Działu Przemocy Środowiskowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jeleniej Górze - 3 wnioski,
- 6) pracownicy Jeleniogórskiego Koła Towarzystwa Pomocy im. św. Alberta - 2 wnioski,
- 7) dyrekcja Centrum Opieki Nad Dzieckiem „Dąbrówka” w Jeleniej Górze -1 wniosek.

Zespół interwencyjno-motywuujący przeprowadził rozmowy z 32 osobami, u których wystąpił problem alkoholowy oraz przeprowadził około 25 rozmów z członkami rodzin w związku z występującym w rodzinie problemem alkoholowym. W wyniku wszczętej procedury zobowiązania do podjęcia leczenia, Komisja wystąpiła do Sądu Rejonowego Wydział III Rodzinny i Nieletnich w Jeleniej Górze z 36 wnioskami w przedmiocie zastosowania obowiązku leczenia odwykowego.

4. Poradnie uzależnień w Mieście Jelenia Góra

W Jeleniej Górze funkcjonują 2 poradnie zajmujące się profilaktyką i leczeniem uzależnień:

- 1) Poradnia Profilaktyki, Leczenia i Terapii Uzależnień "Monar" w Jeleniej Górze,
- 2) Poradnia Leczenia Uzależnień SP ZOZ Szpital Specjalistyczny MSW w Jeleniej Górze.

W 2019 roku Poradnia Profilaktyki, Leczenia i Terapii Uzależnień „Monar” objęła następującą ilość osób w ramach poszczególnych działań:

- a) zajęcia informacyjno-edukacyjne dla uczniów – zrealizowano 70 godzin lekcyjnych w 35 klasach: VII i VIII Szkół Podstawowych oraz I i II Szkół Ponadpodstawowych dla 875 uczniów,
- b) zajęcia informacyjno-edukacyjne dla rodziców – zrealizowano pięć 60 - minutowych spotkań dla 100 rodziców,
- c) zajęcia informacyjno-edukacyjne dla nauczycieli – zrealizowano pięć spotkań po dwie godziny lekcyjne dla 150 nauczycieli,
- d) grupa wsparcia dla młodzieży – 38 osób, zrealizowano 96 godzin,
- e) superwizje – przeprowadzono 6 spotkań warsztatów superwizyjnych po 4 godziny dla 11 osób,
- f) warsztaty wczesnej interwencji FreD – przeprowadzono 64 godziny warsztatów dla 80 osób.

Poradnia Leczenia Uzależnień SP ZOZ Szpital Specjalistyczny MSW w Jeleniej Górze w 2019 roku przyjęła 314 pacjentów z problemem alkoholowym, w tym 215 mężczyzn i 99 kobiet. W związku z zażywaniem narkotyków przyjęto 164 pacjentów. W przypadku uzależnienia jednocześnie od alkoholu i narkotyków terapię podjęło 78 pacjentów w tym 72 mężczyzn i 6 kobiet. Przyjęto 22 osoby poniżej 18 roku życia.

5. Komenda Miejska Policji w Jeleniej Górze

W 2019 roku Komenda Miejska Policji w Jeleniej Górze zatrzymała do wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych 623 nietrzeźwe osoby dorosłe, w tym 571 mężczyzn i 52 kobiety oraz 2 nietrzeźwe osoby nieletnie. Odnotowano 182 zdarzenia drogowe spowodowane przez osoby będące pod wpływem alkoholu. Policjanci zatrzymali 253 kierujących pod wpływem alkoholu. Policja w związku z podejrzeniem wystąpienia przemocy założyła ogółem 232 Niebieskie Karty, w tym po raz pierwszy 210 oraz 22 formularze kolejnych przypadków. Ponadto funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Jeleniej Górze ustalili, że wobec:

- 1) 264 osób zaistniało podejrzenie, że są dotknięci przemocą, w tym 200 kobiet, 27 mężczyzn oraz 37 osób małoletnich (23 dziewczynki i 14 chłopców),
- 2) 232 osób zaistniało podejrzenie o stosowanie przemocy, w tym 24 kobiet, 206 mężczyzn i 2 nieletnich (chłopcy),
- 3) 58 osób zaistniało podejrzenie o stosowanie przemocy w rodzinie, w tym 4 kobiet, 53 mężczyzn i 1 osoby nieletniej,
- 4) 102 osób, zaistniało podejrzenie, że stosują przemoc będąc pod wpływem alkoholu, w tym 9 kobiet, 93 mężczyzn,
- 5) 31 osób nastąpiło doprowadzenie do policyjnego aresztu celem wytrzeźwienia sprawców przemocy, w tym 3 kobiet, 28 mężczyzn.

Policjanci Wydziału Prewencji, Wydziału ds. Nieletnich i Patologii KMP w Jeleniej Górze oraz dzielnicowi w zakresie profilaktyki uzależnień realizują w szkołach programy „Świadomy Junior” – profilaktyka uzależnień od substancji psychoaktywnych i papierosów oraz „Drugstop” – transgraniczna współpraca jednostek Policji w zakresie walki z przestępczością narkotykową.

Od wielu lat współpracujące jednostki Policji z Polski i Czech realizują projekt polegający na prowadzeniu wspólnych działań prewencyjnych na rzecz ludności w rejonie przygranicznym. Celem programu jest podniesienie poziomu świadomości społeczeństwa w zakresie problematyki narkotykowej oraz przekazanie czytelnej informacji na temat działania narkotyków i środków odurzających oraz odpowiedzialności karnej za posiadanie i rozprowadzanie środków odurzających.

Ponadto policjanci jeleniogórskiej drogówki systematycznie prowadzą działania na drodze, których celem jest eliminacja kierujących pod wpływem alkoholu bądź innych środków psychoaktywnych, tj. „Trzeźwy poranek”, „Trzeźwo do celu”, „Alkohol i Narkotyki”.

6. Straż Miejska w Jeleniej Górze

W 2019 roku Straż Miejska w Jeleniej Górze przeprowadziła 1443 interwencje wobec osób naruszających przepisy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i zapobieganiu alkoholizmowi (wskaźnik wzrostu w stosunku do 2018r - 161,2%), w wyniku których 628 sprawców wykroczeń ukarano mandatami karnymi (wskaźnik wzrostu w stosunku do 2018r - 279%) na kwotę 61.400 zł (wskaźnik wzrostu w stosunku do 2018r - 273%). Ponadto skierowano 77 wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze (wskaźnik wzrostu w stosunku do 2018r - 700%).

Wykroczeniem jest spożywanie alkoholu w miejscu publicznym, takim jak: ulica, plac czy park. Warto pamiętać, że spożywanie alkoholu w wydzielonych ogródkach piwnych obsługiwanych przez podmiot prowadzący sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w ramach posiadanego zezwolenia nie jest zabronione. Z uwagi na brak skuteczności postępowania mandatowego, Straż Miejska skierowała wnioski o ukaranie do Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze, wobec niektórych osób spożywających alkohol w miejscach, gdzie jest to zabronione. W interwencjach dotyczących spożywania alkoholu w miejscach, gdzie jest to zabronione, dużą rolę odgrywają operatorzy monitoringu. Miejsca te są w znacznej mierze objęte zasięgiem kamer. Osoby spożywające alkohol widząc zbliżający się do nich patrol z reguły chowają alkohol, często więc nagranie dostarcza niezbitych dowodów winy danego wykroczenia. Współpraca monitoringu z patrolami w zakresie ujawniania tego typu wykroczeń cechuje się dużą skutecznością. W sytuacjach, gdy w trakcie postępowania mandatowego strażnik spotyka się z odmową przyjęcia mandatu, obligatoryjnie sporządzany jest wniosek do Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze o ukaranie. Do wniosku załączane jest nagranie zarejestrowanego wykroczenia. Kwestie związane z popełnianiem wykroczeń w oparciu o przepisy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi związane są także z prowadzeniem szeregu działań prewencyjnych i edukacyjnych wśród młodzieży jeleniogórskich szkół. Obok prelekcji, spotkań strażników z młodzieżą do najbardziej znanych należy zaliczyć coroczny konkurs plastyczny pod nazwą „Bądź Sobą Nie Pij Alkoholu”. Na podstawie prac konkursowych

sporządzany jest kalendarz na dany rok szkolny ilustrowany wyróżnionymi pracami, który jest następnie kolportowany w jeleniogórskich szkołach.

W niektórych sytuacjach zachowanie osoby nietrzeźwej spełnia kryteria związane z koniecznością doprowadzenia takiej osoby do wytrzeźwienia do PDOZ w Komisariacie I Policji w Jeleniej Górze bądź jej dowiezienia do miejsca zamieszkania pod opiekę najbliższych. W 2019 r. przeprowadzono 153 tego typu interwencji (wskaźnik wzrostu w stosunku do 2018r - 162%). Nie mniej jednak należy wspomnieć, że spożywanie alkoholu nie jest zabronione. Okoliczność, że ktoś jest pijany nie jest wystarczająca, by doprowadzić go do wytrzeźwienia. Przesłanką taką jest znalezienie się takiej osoby w okolicznościach zagrażających życiu bądź zdrowiu lub naruszania porządku prawnego. Przypadki, w których realizowane są doprowadzenia odnoszą się tylko do tych dwóch sytuacji.

Wzrost ilości wykroczeń dotyczących osób spożywających alkohol odnotowanych w 2019r. spowodowany jest głównie zmianą praktyki postępowania Straży Miejskiej polegającą na zintensyfikowaniu działań interwencyjnych wobec osób spożywających alkohol w miejscach publicznych a zwłaszcza w stosunku do których postępowanie mandatowe nie okazuje się skuteczne.

7. Edukacja w Mieście Jelenia Góra

Na terenie Miasta funkcjonuje 10 szkół podstawowych, 9 zespołów szkół ponadpodstawowych, Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy oraz Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii, których organem prowadzącym jest Miasto. Każda placówka oświatowa realizuje własny szkolny program wychowawczo-profilaktyczny. Szkoły planują i projektują profilaktykę w odpowiedzi na potrzeby swojego środowiska oraz w oparciu o diagnozę przeprowadzoną na zlecenie Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii.

Do zachowań problemowych dzieci i młodzieży, jakie daje się zauważyć w jeleniogórskich szkołach należy m.in. obniżenie wieku inicjacji eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi - piciem alkoholu, braniem narkotyków czy paleniem papierosów. Działania profilaktyczne ujęte w szkolnym programie wychowawczo-profilaktycznym zawierają systemowe rozwiązania dotyczące konkretnego środowiska szkolnego, które uzupełniają wychowanie i ukierunkowują je na:

- 1) wspomaganie ucznia w radzeniu sobie z trudnościami, jakie zagrażają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 2) ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka (jednostkowych, rodzinnych, rówieśniczych, szkolnych, środowiskowych), które zaburzają prawidłowy rozwój ucznia i dezorganizują jego zdrowy styl życia,
- 3) inicjowanie i wspomaganie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi ucznia i jego zdrowemu życiu.

8. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jeleniej Górze

W 2019 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jeleniej Górze objął opieką 1750 rodzin, w tym 82 rodziny z problemem alkoholowym.

Tabela nr 4. Liczba rodzin z problemem alkoholowym w odniesieniu do ogólnej liczby rodzin objętych wsparciem przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jeleniej Górze w 2019 roku

Forma wsparcia	Ilość rodzin
Rodziny korzystające z pomocy i wsparcia MOPS w Jeleniej Górze	1 750
Rodziny z problemem alkoholowym, którym MOPS udzielił pomocy i wsparcia	82

źródło: dane MOPS

Wobec powyższych osób pracownicy socjalni MOPS prowadzą pracę socjalną. Podejmują działania zmierzające do podjęcia leczenia odwykowego przez osoby uzależnione od alkoholu. Rodziny, w których występuje problem alkoholowy wspierane są również przez asystenta rodziny.

W 2019 roku odbyły się 704 godziny terapii dla osób uzależnionych od alkoholu. Grupa osób uczestniczących w terapii liczyła od 10 do 20 osób. Przeprowadzono 30 wywiadów środowiskowych w rodzinach z problemem alkoholowym. Przeprowadzono 166 godzin dyżurów wstępnego motywowania do podjęcia leczenia odwykowego dla osób z problemem alkoholowym, z którego skorzystały 62 osoby. Sporządzono 8 opinii psychologicznych oraz 6 opinii psychiatrycznych. Pomocy prawnej udzielono 34 osobom z problemem alkoholowym.

II. CELE I DZIAŁANIA

1. Cele Programu

Program ma na celu realizację następujących celów:

- 1) ograniczenie skali występowania ryzykownych zachowań u dzieci i młodzieży poprzez realizację programów profilaktycznych,
- 2) zwiększenie dostępu do pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej i postrehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, członków ich rodzin oraz osób doznających przemocy,
- 3) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed następstwami negatywnych zjawisk/zdarzeń, występujących w wyniku przemocy w rodzinie,
- 4) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 5) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz wspieranie zatrudnienia socjalnego.

2. Działania profilaktyczne planowane w ramach Programu

W ramach Programu prowadzone będą działania profilaktyczne na trzech poziomach (odpowiednio do stopnia ryzyka):

- 1) profilaktyki uniwersalnej – ukierunkowanej na całe populacje. Są to działania profilaktyczne adresowane do całych grup (populacji) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów alkoholowych. Ich celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów alkoholowych w danej populacji. Działania uniwersalne są realizowane w populacji dzieci i młodzieży, w populacji młodych dorosłych, w populacji rodziców posiadających dzieci w wieku szkolnym. Przykładem profilaktyki uniwersalnej są programy opóźniania inicjacji alkoholowej lub papierosowej adresowane do całej populacji dzieci wchodzących w okres pierwszych eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi.
- 2) profilaktyki selektywnej – ukierunkowanej na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka. Są to działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne, są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów alkoholowych lub/i innych zaburzeń zdrowia psychicznego. Przykładem profilaktyki selektywnej są działania edukacyjne, opiekuńcze i rozwojowe podejmowane wobec dzieci pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym. Działania z tego poziomu profilaktyki są podejmowane ze względu na sam fakt przynależności do takiej grupy, czyli np. bycie dzieckiem osoby uzależnionej od alkoholu, a nie ze względu na występowanie zaburzeń lub problemów psychicznych u takich dzieci. Profilaktyka selektywna jest więc z definicji przede wszystkim działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym.
- 3) profilaktyki wskazującej – to działania wymagające ukierunkowana na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka demonstrujące pierwsze symptomy problemów alkoholowych. Są to działania profilaktyczne adresowane do osób (grup osób), które demonstrują wczesne symptomy problemów alkoholowych lub/i innych zaburzeń zachowania lub problemów psychicznych, ale jeszcze nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego, uzależnienia od alkoholu lub innych zaburzeń związanych z nadużywaniem alkoholu opisanych w Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD – 10.

III. PODMIOTY ZAJMUJĄCE SIĘ PROFILAKTYKĄ I ROZWIĄZYWANIEM PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

- 1) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 2) Placówki opiekuńczo-wychowawcze, przedszkola, szkoły, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, które prowadzą działalność informacyjną i edukacyjną dla dzieci i młodzieży.
- 3) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, w tym:
 - a) pracownicy socjalni – podejmują działania interwencyjne na rzecz osób i rodzin z problemem uzależnienia,

- b) Dział Interwencji Kryzysowej, Przeciwdziałania Przemocy i Uzależnieniom, który jest miejscem pierwszych oddziaływań informacyjnych, a także bazą do prowadzenia działań terapeutycznych. Prowadzi działania na rzecz rodzin w celu ochrony przed przemocą w rodzinie, udziela im pomocy psychologicznej i prawnej. Zwiększa dostępność w zakresie pomocy terapeutycznej i rehabilitacji dla osób uzależnionych i ich rodzin.
- 4) Sąd Rejonowy Wydział III Rodzinny i Nieletnich, który orzeka w sprawach o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego w systemie leczenia stacjonarnego lub ambulatoryjnego w placówkach leczenia odwykowego.
 - 5) Komenda Miejska Policji, która pełni w szczególności funkcję ochrony przed przemocą w rodzinie i zakłócaniem porządku publicznego i prawnego przez osoby w stanie nietrzeźwości oraz egzekwuje zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych.
 - 6) Straż Miejska, która egzekwuje zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych oraz prowadzi działania z zakresu prewencji szkolnej.
 - 7) Zespół Interdyscyplinarny, który realizuje działania określone w Programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie z uwzględnieniem osób z problemem alkoholowym.
 - 8) Organizacje pozarządowe realizujące zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

IV. ZADANIA DO REALIZACJI W RAMACH PROGRAMU

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, z syndromem współuzależnienia i osób zagrożonych uzależnieniem, w tym:
 - 1) współpraca z placówkami służby zdrowia i innymi podmiotami w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych, osób z syndromem współuzależnienia oraz osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
 - 2) udzielanie informacji na temat miejsc świadczących profesjonalną pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom,
 - 3) wspieranie działalności punktów informacyjno – konsultacyjnych, klubów abstynenta oraz stowarzyszeń abstynenckich i trzeźwościowych w zakresie problemów alkoholowych,
 - 4) wspieranie działalności ruchów samopomocowych osób uzależnionych i z syndromem współuzależnienia.
2. Udzielanie rodzinom, w których występuje problem nadużywania alkoholu, pomocy społecznej, psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, w tym:
 - 1) wspieranie działalności instytucji prowadzących działalność pomocową ze szczególnym uwzględnieniem tych, które oferują powszechną dostępność do informacji, poradnictwa, pomocy psychologicznej oraz prawnej osobom uzależnionym i osobom z syndromem współuzależnienia,

- 2) wspieranie działalności świetlic, klubów i ośrodków socjoterapeutycznych w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczej i kompensacyjnej oraz w zakresie organizacji wypoczynku w czasie przerw w nauce dla dzieci i młodzieży z grupy ryzyka,
 - 3) zapewnienie dzieciom z rodzin, w których występuje problem nadużywania alkoholu miejsc w świetlicach środowiskowych i socjoterapeutycznych,
 - 4) udzielanie porad i wsparcia psychologicznego i terapeutycznego rodzinom, w których występuje problem przemocy.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym:
- 1) współdziałanie z lokalnymi mediami, Policją, Strażą Miejską, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Sądem i organizacjami pozarządowymi,
 - 2) udział w kampaniach edukacyjnych i informacyjnych związanych z zagrożeniem nietrzeźwości kierowców oraz dystrybucja materiałów edukacyjnych wśród kierowców,
 - 3) współudział w realizacji ogólnopolskich programów profilaktycznych i kampaniach edukacyjnych oraz informacyjnych,
 - 4) wspieranie organizacji konkursów plastycznych i quizów tematycznych z zakresu wiedzy o problemach uzależnień i ich rozwiązywania oraz promujących zdrowy styl życia,
 - 5) wspieranie działalności świetlic, klubów i ośrodków socjoterapeutycznych w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczej i kompensacyjnej oraz w zakresie organizacji wypoczynku w czasie przerw w nauce dla dzieci i młodzieży z grupy ryzyka,
 - 6) wspieranie realizacji programów edukacyjnych rozwijających umiejętności wychowawcze rodziców,
 - 7) działania interwencyjne i edukacyjne wobec sprzedawców i właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
 - 8) prowadzenie działań zmierzających do ograniczenia zjawiska sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim oraz prowadzenie działań kształtujących w społeczeństwie postawę negatywną wobec zjawiska sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim,
 - 9) prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - 10) wspieranie działalności sportowej oraz rozwój infrastruktury sportowej dla dzieci i młodzieży w celu prowadzenia działań profilaktycznych poprzez sport,
 - 11) prowadzenie działań profilaktycznych z wykorzystaniem różnych innowacyjnych form oddziaływań na młodzież i dorosłych, w tym działania kulturalne, teatralne i muzyczne,
 - 12) prowadzenie działań profilaktycznych z wykorzystaniem różnych form oddziaływania, w tym streetworkingu wobec zagrożonych patologią uzależnień w środowisku osób bezdomnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym w ogrzewalni, noclegowni i w schronisku dla osób bezdomnych.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, w tym:

- 1) współdziałanie i wspieranie organizacji pozarządowych i innych instytucji pożytku publicznego w realizacji programów profilaktycznych, informacyjnych, rehabilitacyjnych, terapeutycznych i edukacyjnych oraz podejmujących działania promujące zdrowy styl życia ze szczególnym uwzględnieniem ciekawych projektów i inicjatyw społecznych,
- 2) wspomaganie działalności organizacji młodzieżowych promujących zdrowy styl życia i abstynencję,
- 3) przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez wspieranie klubu abstynenta, wspomaganie organizacji imprez integracyjnych dla rodzin abstyntenekich oraz wspieranie inicjatyw społecznych w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.

5. Ograniczanie dostępności alkoholu, w tym:

- 1) Prowadzenie działań mających na celu ograniczenie liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w Jeleniej Górze ustalając maksymalną liczbę zezwoleń w następujący sposób:
 - a) Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy), w tym:
 - do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – 160,
 - powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 160,
 - powyżej 18% zawartości alkoholu – 150.
 - b) Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia), w tym:
 - do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – 130,
 - powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 95,
 - powyżej 18% zawartości alkoholu – 85.
- 2) Wspieranie działań zmierzających do ograniczenia ilości miejsc sprzedaży napojów alkoholowych.
- 3) Wspieranie działań zmierzających do ograniczenia godzin sprzedaży napojów alkoholowych.

Szczególny katalog zadań realizowanych w ramach Programu należy do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- 1) inicjowanie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w zakresie określonym w art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 2) opiniowanie projektu Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz sprawozdania z jego realizacji,

- 3) opiniowanie projektów uchwał w sprawie ustalenia liczby zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, a także wprowadzenia zakazu sprzedaży, podawania, spożywania oraz wnoszenia napojów alkoholowych w określonych miejscach i obiektach na terenie Miasta Jelenia Góra,
- 4) opiniowanie, w drodze postanowienia, wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności z uchwałą Rady Miejskiej Jeleniej Góry w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Miasta Jelenia Góra,
- 5) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego wobec osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny,
- 6) prowadzenie z osobami uzależnionymi od alkoholu rozmów motywacyjnych w celu podjęcia leczenia odwykowego,
- 7) udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz w grupach roboczych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 8) wykonywanie czynności w ramach procedury „Niebieskiej Karty”,
- 9) prowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych,
- 10) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy informacyjnej i wsparcia psychospołecznego.

V. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA, SPOSÓB MONITOROWANIA I WSKAŹNIKI PROGRAMU

1. Finansowanie Programu

Działania zawarte w niniejszym Programie będą finansowane ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia na miejscu i na wynos w Mieście Jelenia Góra. Środki zostały zaplanowane w budżecie na rok 2021.

Tabela nr 5. Podział środków zaplanowanych na realizację zadań określonych w Programie na 2021rok (w złotych)

Wyszczególnienie	Plan na 2021 r.	w tym:
		na zadania planowane do realizacji przez podmioty wyłonione w drodze konkursów ofert
1	2	3
OCHRONA ZDROWIA	2 000 000	773 200
z tego:		
Zwalczanie narkomanii	80 000	60 000
z tego:		
I. Profilaktyka narkotykowa – akcje informacyjno-edukacyjne dotyczące uzależnień narkotykowych, działania profilaktyczne skierowane do osób zagrożonych uzależnieniem narkotykowym oraz do dzieci i młodzieży eksperymentującej ze środkami narkotycznymi.	80 000	60 000
Przeciwdziałania alkoholizmowi	1 920 000	713 200
z tego:		
I. Profilaktyka - prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży; propagowanie trzeźwego stylu życia	833 500	100 000
II. Świetlice środowiskowe - prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych, zajęć terapii pedagogicznej i socjoterapii dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym	183 620	163 200
III. Wypoczynek - organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych patologią uzależnień. Zadanie realizowane podczas ferii letnich i zimowych oraz w czasie przerw świątecznych wraz z realizacją programów profilaktycznych	746 380	400 000
IV. Kluby Abstynenckie, punkty konsultacyjne, centra pomocy - prowadzenie zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych oraz ich rodzin, prowadzenie punktów konsultacyjnych, poradnictwo, zajęcia terapeutyczne	90 000	50 000
V. Obsługa realizacji zadań wynikających z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - opinie biegłych lekarzy, delegacje, szkolenia i wynagrodzenia dla członków Komisji, akcje edukacyjno-informacyjne dotyczące uzależnień	66 500	0

Szczegółowy podział środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań ujętych w Programie będzie określony w uchwale budżetowej Miasta na rok 2021.

2. Monitorowanie Programu

Nadzorem nad realizacją i monitorowaniem Programu zajmować się będzie:

- 1) Wydział Spraw Społecznych, Zdrowia i Organizacji Pozarządowych,

- 2) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która współpracuje z Wydziałem Spraw Społecznych, Zdrowia i Organizacji Pozarządowych w zakresie realizacji zadań określonych w Programie,
- 3) inne wydziały i jednostki organizacyjne Miasta będące dysponentami środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań ujętych w Programie.

Po zakończeniu Programu realizatorzy zobowiązani są do przedstawienia sprawozdań z realizacji poszczególnych zadań. Sprawozdanie finansowe i merytoryczne z realizacji Programu przedstawione będzie przez Prezydenta Miasta Jelenia Góra Radzie Miejskiej Jeleniej Góry oraz Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

3. Wskaźniki realizacji Programu

W ramach Programu określono następujące wskaźniki:

- 1) ilość wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż alkoholu przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży i poza miejscem sprzedaży w podziale na zawartość alkoholu:
 - a) do 4,5% alkoholu oraz na piwo,
 - b) powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa),
 - c) powyżej 18% alkoholu,
- 2) ilość wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- 3) ilość wniosków wpływających do MKRPA o skierowanie na leczenie odwykowe,
- 4) ilość przeprowadzonych rozmów motywujących,
- 5) liczba świetlic środowiskowych realizujących Program opiekuńczo-wychowawczy,
- 6) liczba dzieci i młodzieży biorących udział w zajęciach odbywających się w świetlicach realizujących program oświatowo-wychowawczy,
- 7) liczba innych form działalności profilaktycznej,
- 8) liczba uczestników w innych formach działalności profilaktycznej,
- 9) liczba osób biorących udział w programach realizowanych przez Klub Abstynenta,
- 10) liczba osób korzystających z porad w Dziale Interwencji Kryzysowej, Przeciwdziałania Przemocy i Uzależnieniom MOPS w Jeleniej Górze,
- 11) liczba organizacji pozarządowych realizujących Program,
- 12) liczba mieszkańców przypadających na jeden punkt sprzedaży alkoholu,
- 13) liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży alkoholu.

VI. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

1. Za pracę obejmującą działanie wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, członek Komisji, otrzymuje wynagrodzenie.
2. Wysokość wynagrodzenia członka Komisji stanowi iloczyn liczby posiedzeń plenarnych i posiedzeń zespołu przeprowadzającego rozmowy motywujące, w których uczestniczył

w okresie rozliczeniowym oraz kwoty stanowiącej równowartość 6% minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2021 roku określonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 września 2020 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2021 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1596).

3. Wynagrodzenie Sekretarza Komisji stanowi iloczyn liczby posiedzeń plenarnych w których uczestniczył w okresie rozliczeniowym oraz kwoty stanowiącej 8% minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2021 roku określonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 września 2020 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2021 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1596).
4. Podstawę do wypłaty wynagrodzeń dla członków Komisji stanowi sporządzone i podpisane przez Przewodniczącego lub Zastępcę Przewodniczącego Komisji zestawienie liczby posiedzeń wraz z listami obecności.
5. Podstawę do wypłaty wynagrodzenia za udział w posiedzeniach dla Przewodniczącego Komisji stanowi zestawienie liczby posiedzeń podpisane przez Zastępcę Przewodniczącego wraz z listami obecności.
6. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 2 nie może przekroczyć miesięcznie 50% minimalnego miesięcznego wynagrodzenia.
7. Wypłata wynagrodzenia dokonywana będzie kwartalnie na podstawie listy wypłat.
8. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 2 przysługuje członkowi Komisji będącemu jednocześnie pracownikiem urzędu lub jednostki organizacyjnej Miasta, jeżeli czynności te wykonywał poza ustalonym wymiarem i rozkładem czasu pracy określonym przez pracodawcę.
9. Członkom Komisji przysługuje zwrot kosztów podróży w związku z wyjazdami na szkolenia, warsztaty, sympozja i konferencje związane z profilaktyką uzależnień zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 167).
10. Członkowie Komisji biorą udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego lub Grup Roboczych, o których mowa w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Według art. 4¹ ust. 2 cytowanej ustawy, realizacja zadań prowadzona jest w formie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uchwalanego corocznie przez radę gminy. W Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021 ujęte zostały zadania nałożone na samorząd gminny przez wyżej cytowany artykuł ustawy. Zadania realizowane będą przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wydziały Urzędu Miasta Jelenia Góra, jednostki organizacyjne Miasta oraz organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty, którym zadania zlecane będą w drodze konkursów ofert. Źródłem finansowania zadań ujętych w Programie na 2021 rok są środki uzyskane z tytułu opłat za udzielone zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021 określa cele i zadania do realizacji w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z używania alkoholu.

Projekt Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok został zaopiniowany pozytywnie przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Ponadto, Projekt Programu został przekazany do Rady Miejskiej Jeleniej Góry, w celu zgłaszania propozycji, uwag i opinii.

Do udziału w konsultacjach Programu zostały zaproszone organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, poprzez udostępnienie projektu Programu na stronie internetowej Miasta Jelenia Góra, w Biuletynie Informacji Publicznej, w siedzibie Wydziału Spraw Społecznych, Zdrowia i Organizacji Pozarządowych oraz na tablicach ogłoszeń Urzędu Miasta na ul. Okrzei 10 i ul. Sudeckiej 29.

Do projektu Programu nie wpłynęły żadne propozycje, opinie czy uwagi.